

Den nya upphandlingslagen och upphandlingen av livsmedel

Ansvarsfull livsmedelsupphandling

Vasa 24.10.2017

Jurist Jonna Törnroos

De nya upphandlingslagarna i kraft 1.1.2017

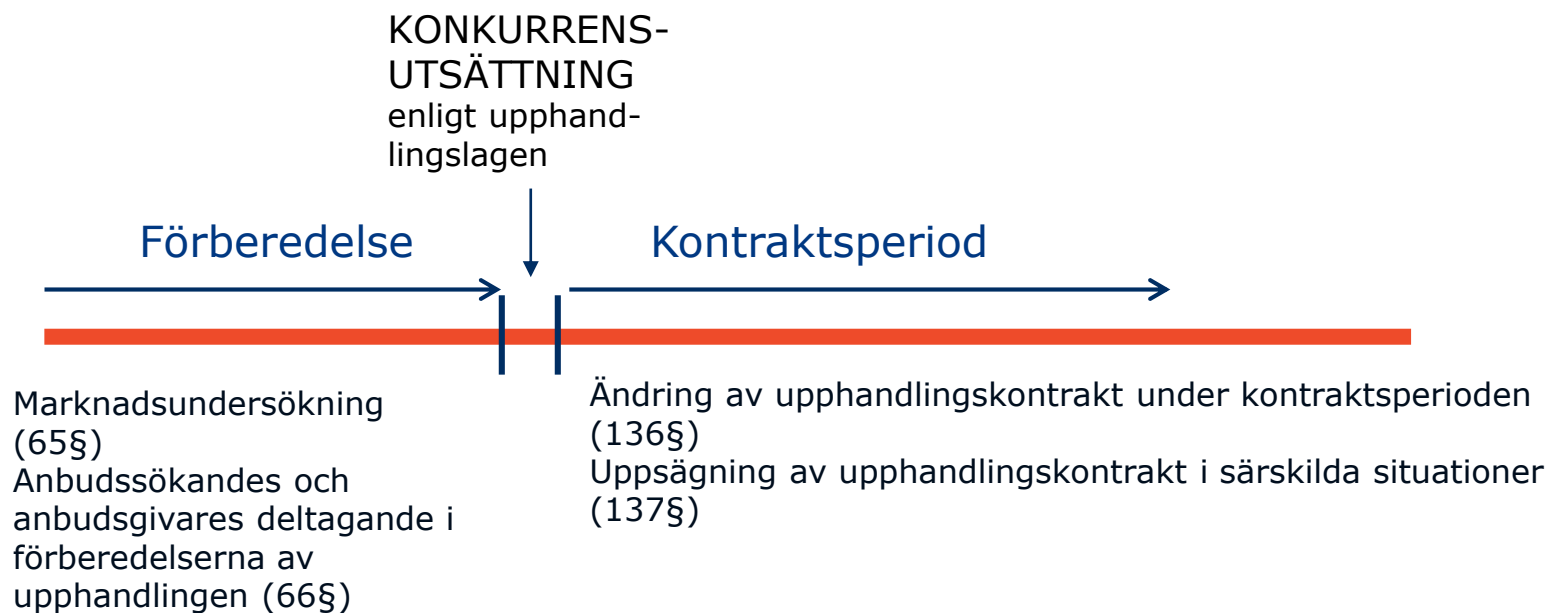
- Lag om offentlig upphandling och koncession (1397/2016)
- Lag om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016)
 - » Bakgrund i EU:s 3 nya upphandlingsdirektiv
- Nya lagarna tillämpas på upphandlingar som inletts - dvs. vars upphandlingsannonser publicerats - 1.1.2017 eller senare
- Ålands blankettlag + lag om upphandlingsinspektionen antagits och stadfästs
 - » I kraft 1.11.2017?

Målen med den nya lagen

- **Genomföra EU:s direktiv**
- Förenkla processerna och öka flexibiliteten
- **Effektivisera beaktandet av miljöaspekter och sociala aspekter**
- **Främja de små och medelstora företagens ställning**
- **Betona kvalitetsfaktorer**
- Sundare förfaranden
- **Främja innovationer**
- Tillsyn

Upphandlingslagen - förfarandelag

Nya nationella tröskelvärden

- **Varor och tjänster 30 000 € => 60 000 €**
- Sote-tjänster 100 000 € => 400 000 €
- **Andra särskilda tjänster 100 000 € => 300 000 €**
 - » Bl.a. skolbespisning, måltidsleveranser, catering
- Tjänstekoncessioner 30 000 € => 500 000 €
- Byggkoncessioner 150 000 € => 500 000 €
- Byggentreprenader (150 000 €) ändrades inte

Grundläggande principer

- Likvärdighet
- Icke-diskriminering
 - » Livsmedel som är producerade på ett visst område kan inte krävas
- Öppenhet
- Proportionalitet

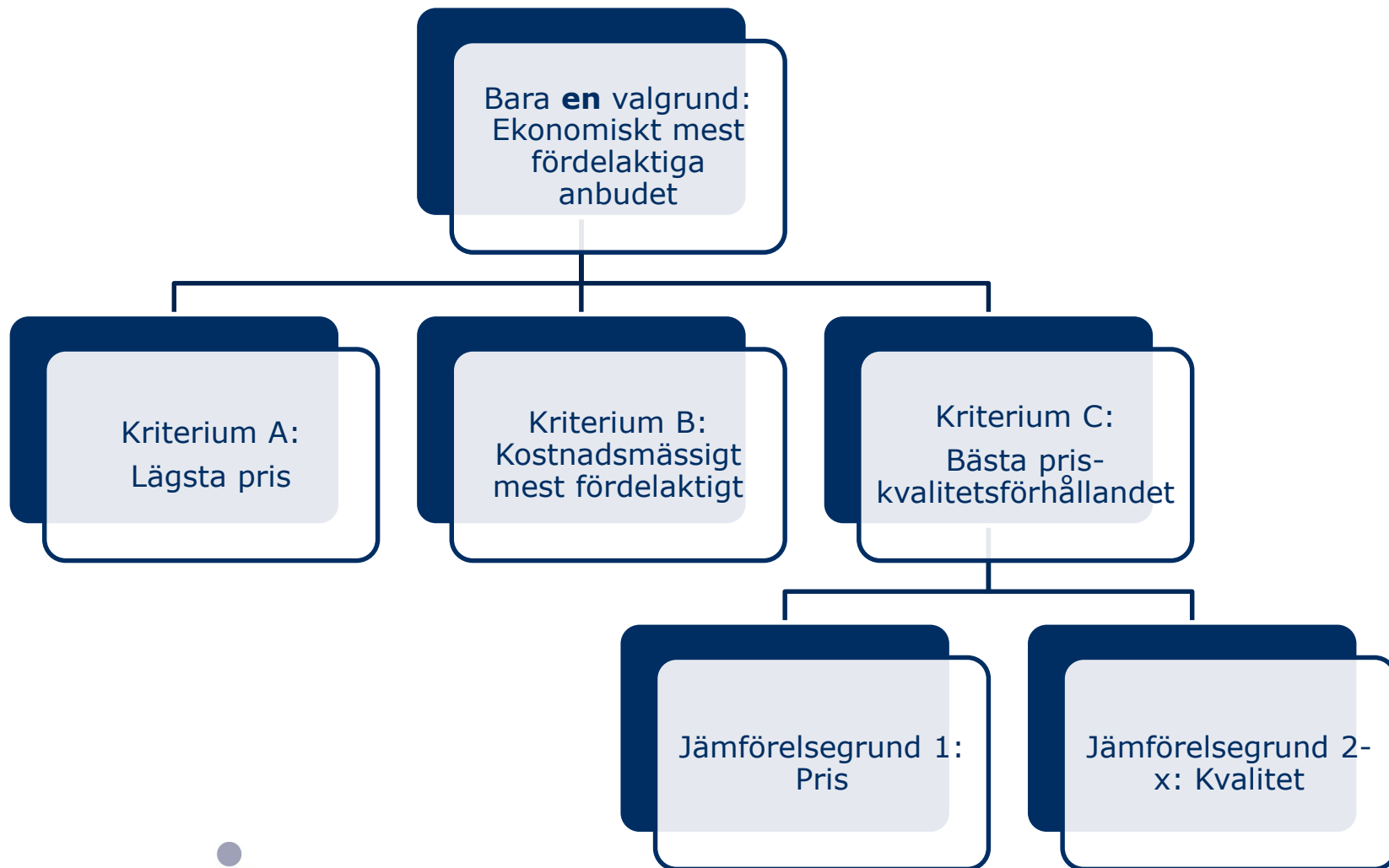
Ny §: Marknadsundersökning

- Innan en upphandlande enhet inleder ett upphandlingsförfarande kan den genomföra en marknadsundersökning för att
 - 1) förbereda upphandlingen och
 - 2) informera leverantörerna om den planerade upphandlingen och kraven för denna
- Öberoende experter, andra myndigheter och leverantörer får anlitas
 - » De råd som dessa aktörer ger får användas som hjälp vid planeringen och genomförandet av upphandlingsförfarandet men råden får inte användas så att konkurrensen snedvrids eller att förfarandet kommer att stå i strid med principerna om icke-diskriminering och öppenhet
 - Samma information åt alla
 - Tillräckligt lång anbudstid

Uppdelning av upphandlingskontrakt i delar (EU-upphandling)

- Den upphandlande enheten **får** ingå ett upphandlingskontrakt i form av separata delar
 - » Delanbud eller separata anbudsförfrågningar
 - » Den upphandlande enheten har långt prövningsrätt hur delanbud kan ges
- Tillåten uppdelning $\neq$ förbjuden splittring!
 - » Splittring för att komma under tröskelvärdena förbjudet
 - » Vid tillåten uppdelning räknas delarnas värde ihop och varje del följer det förfarande som det gemensamma värdet definierar
- Ny motiveringsplikt:
 - » Om upphandlingen **inte** delas upp, ska **skälen** till detta anges i upphandlingsdokumenten
 - » Innehållet i motiveringarna kan inte överklagas, avsaknad av motiveringar däremot nog

Val av anbud

Andra nya verktyg i upphandlingslagen för ansvarfulla livsmedelsupphandlingar

- **Uteslutning av anbudsgivare**
 - » Om anbudsgivaren inte har fullgjort sina miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter
 - » Straffregister granskas alltid av vinnaren vid EU-upphandlingar
- **Livscykelkostnader**
 - » Vid anbudsjämförelse kan man beakta upphandlingskonsekvenserna även i vidare bemärkelse än enbart i fråga om kostnaderna för förvärv
- **Miljö- och övriga märken**
 - » Möjligt att under vissa förutsättningar direkt ställa krav på ett visst märke i stället för att hänvisa till dess grunder
- **Särskilda villkor för upphandlingskontrakt**
 - » Villkoren får omfatta ekonomiska och sociala samt innovations-, miljö- och sysselsättningsrelaterade hänsyn vid upphandlingen
- **Reservering av upphandlingar till arbetscentraler**
 - » Minst 30 % av arbetstagarna på arbetscentralen är personer med funktionsnedsättning eller andra utsatta arbetstagare

Tack!

- jonna.tornroos@kommunforbundet.fi eller upphandling@kommunforbundet.fi
- Tel. 09-771 2674

